

Grodzisk Wielkopolski, dnia 13 lutego 2025 r.

INSPEKCJA WETERYNARYJNA
POWIATOWY LEKARZ WETERYNARII
W GRODZISKU WIELKOPOLSKIM

Michał Sokół

**Rada Powiatu
w Grodzisku Wielkopolskim
ul. Żwirki i Wigury 1
62-065 Grodzisk Wlkp.**

Nasz znak: AD.0701.1.2025

SPRAWOZDANIE

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Grodzisku Wlkp. przedkłada, informacje dotyczące bezpieczeństwa weterynaryjnego na terenie powiatu grodziskiego za okres od stycznia do grudnia 2024 r., a wynikające z działalności Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Grodzisku Wielkopolskim.

1. Wścieklizna

W okresie styczeń – grudnia 2024 r. na terenie powiatu zaszczepiono przeciwko wściekliznie 6559 psów i 230 kotów. Zgłoszono nam 65 przypadków pokąsania przez zwierzęta ludzi. W związku z tym przeprowadzono obserwację 65 zwierząt podejrzanych o wściekliznę. Wszystkie wyniki ww. obserwacji były ujemne. Nie było też wyników dodatnich w badaniach interwencyjnych przeprowadzonych w ramach dochodzeń epizootycznych od padłych lub odstrzelonych zwierząt dzikich w ilości 6 szt. W związku z pomyślną sytuacją w zakresie zagrożenia wścieklizną, w 2025 roku w Województwie Wielkopolskim nie zaplanowano akcji szczepień lisów wolnożyjących w kierunku wścieklizny. Ponadto Powiatowy Lekarz Weterynarii w Grodzisku Wlkp. przeprowadził szkolenia, na których omówiono m.in. sytuację występowania wścieklizny u zwierząt, zagrożenia dla człowieka w przypadku zakażenia, objawy choroby, procedurę zgłaszania zwierząt podejrzanych o wściekliznę, szczepień zwierząt oraz znaczenie monitoringu biernego w wykrywaniu występowania wścieklizny w spotkaniach uczestniczyli przedstawiciele: Starostwa Powiatu Grodziskiego, Urzędów

Miast i Gmin z terenu powiatu grodziskiego, Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Grodzisku Wlkp., Komendy Powiatowej Policji w Grodzisku Wlkp., Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Grodzisku Wlkp. oraz Nadleśnictw z powiatu grodziskiego i Kół Łowieckich dzierżawiących obwody łowieckie na terenie powiatu grodziskiego.

2. Białaczka bydła

W okresie styczeń – grudzień 2024 r. pobrano próbki krwi od 1659 sztuk bydła z 74 gospodarstw monitorowanych i nie stwierdzono wyników dodatnich. Przeprowadzono 3 dochodzenia epizootyczne w związku z podejrzeniem wystąpienia białaczki u bydła, ale żadne z nich się nie potwierdziło.

3. Bruceloza bydła

Na terenie powiatu w okresie styczeń – grudzień 2024 r. nie notowano przypadków brucelozy u bydła. Zbadano 1659 sztuk bydła w 74 stadach. W ostatnim kwartale przeprowadzono także kontrole kóz i owiec.

4. Gruźlica bydła

Na terenie powiatu w okresie styczeń – grudzień 2024 r. odnotowano u 17 sztuk bydła w 2 stadach podejrzenie gruźlicy bydła, wyżej wymienione sztuki zostały poddane ubojowi, a próby przekazane do potwierdzenia w Państwowym Instytucie Weterynarii w Puławach, z którego otrzymaliśmy potwierdzenie prątków gruźlicy u 6 sztuk.

W okresie styczeń – grudzień 2024 r. w ramach badań monitoringowych zostało zbadanych w kierunku gruźlicy 9112 sztuk bydła (bada się bydło męskie i żeńskie od 6 tygodnia życia) w 191 gospodarstwach. W przeprowadzonych badaniach nie stwierdzono wyników dodatnich. Przeprowadzono 3 dochodzenia epizootyczne w związku z podejrzeniem wystąpienia gruźlicy u bydła, w 2 przypadkach zostały potwierdzone.

5. Włośnica

W okresie sprawozdawczym, na terenie powiatu grodziskiego zbadano w kierunku włośni: 58 052 świń poddanych ubojowi w rzeźniach, 128 świń i 415 dzików zbadano na zlecenia indywidualne w celu pozyskania mięsa na użytek własny. Nie stwierdzono przypadków włośnicy u świń i dzików.

6. BSE.

Badaniu w kierunku gąbczastej encefalopatii poddawane były wszystkie sztuki padłe, które ukończyły 48 miesiąc życia. W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły przypadki podejrzenia tej choroby. W 2024 r. zgłoszono 1 568 sztuk padnięć przeżuwaczy.

7. Choroba niebieskiego języka.

W okresie styczeń – grudzień 2024 r. był prowadzony monitoring tej choroby, na podstawie analizy ryzyka, przeprowadzono badania próbek pobranych od 14 sztuk bydła, nie stwierdzono wyników dodatnich.

8. Wysoce zjadliwa grypa ptaków.

To wirusowa choroba zakaźna zwana powszechnie ptasią gripą o bardzo dużym znaczeniu ekonomicznym. Wywoływane przez nią straty wynikają z faktu, że wirus może wywoływać zachorowania i bardzo wysoką śmiertelność u ptactwa domowego. W okresie styczeń – grudzień 2024 r. pobrano 300 prób monitoringowych od drobiu w kierunku Wysoce Zjadliwej Grypy Ptaków oraz 70 prób monitoringowych od drobiu w kierunku Nisko Zjadliwej Grypy Ptaków (LPAI).

W przeprowadzonych badaniach nie stwierdzono wyników dodatnich. Nie stwierdzono także ogniska choroby na terenie powiatu grodziskiego. Ponadto przeprowadzono 87 kontroli z zakresu bioasekuracji na fermach drobiu.

9. Choroba Aujeszky'ego.

W okresie styczeń – grudzień 2024 r. pobrano 3830 próbek krwi od świń z 430 gospodarstw. Odnotowano też 137 stad pustych. Nie stwierdzono przypadków występowania tej choroby w żadnym ze zbadanych stad.

10. Afrykański pomór świń (ASF) i Klasyczny pomór świń (CSF)

To szybko szerząca się, zakaźna choroba wirusowa, na którą podatne są świny domowe oraz dziki. Ludzie nie są wrażliwi na zakażenie wirusem ASF i CSF w związku, z czym choroba ta nie stwarza zagrożenia dla ich zdrowia i życia. Najczęstszym sposobem zakażenia zwierząt jest bezpośredni lub pośredni kontakt ze zwierzętami zakażonymi. W przypadku terenów o wysokim zagęszczeniu gospodarstw utrzymujących świny, rozprzestrzenianie się wirusa między gospodarstwami jest stosunkowo łatwe za pośrednictwem osób odwiedzających gospodarstwo, jak również przez zakażoną paszę, wodę, wyposażenie oraz skarmianie zwierząt odpadami kuchennymi (zlewkami). Dlatego bardzo ważne jest zabezpieczenie epizootyczne gospodarstw i zakładów na naszym terenie, o które wspólnie dbamy jak na razie z dużym powodzeniem.

Wszystkie upolowane na terenie powiatu dziki trafiały do chłodni i były poddane badaniu w kierunku ASF. W okresie styczeń – grudzień 2024 r. zbadano 458 prób od dzików strzelonych, nie wykazano żadnego wyniku dodatniego. Na terenie powiatu dysponujemy 9 chłodniami przeznaczonymi do przechowywania tusz dzików; osiem z nich zakupione zostały przez Powiatowego Lekarza Weterynarii, a 1 jest dzierżawiona od innego powiatu. Ponadto Powiatowy Lekarz Weterynarii zakupił jeszcze trzy chłodnie, które są użyczane w sąsiednich powiatach.

Cały powiat grodziski znajduje się w obszarze objętym ograniczeniami II. Na terenie strefy różowej wykonywane były sekcje padłych sztuk świń, których wiek wynosił

powyżej 30 dni - pobrano 2127 prób z 832 sekcji. Wszystkie otrzymane wyniki były ujemne.

W okresie styczeń – grudzień 2024 r. z powiatu grodziskiego wysłaliśmy do badań monitoringowych w kierunku ASF 15 prób od padłych dzików (głównie zabitych w wypadkach komunikacyjnych). Otrzymano 15 wyników ujemnych w kierunku ASF. Powiatowy Lekarz Weterynarii w Grodzisku Wielkopolskim ma obowiązek wysyłania do badań próbek od wszystkich zgłoszonych padłych dzików z terenu powiatu grodziskiego. W kierunku CSF pobrano 15 prób od świń oraz 20 prób od dzików odstrzelonych. Wszystkie otrzymane wyniki badań w kierunku CSF były ujemne.

W okresie styczeń – grudzień 2024 r. na terenie powiatu grodziskiego przeprowadzono 868 kontroli bioasekuracji w 438 gospodarstwach, dotyczące przestrzegania przez posiadaczy świń wymagań bioasekuracji. Łącznie w skontrolowanych gospodarstwach utrzymywano 111952 sztuki świń. W wyniku tych kontroli stwierdzono łącznie 44 uchybienia.

11. Salmonellozy drobiu.

W okresie styczeń – grudzień 2024 r. na terenie powiatu grodziskiego pobrano łącznie 42 zestawy prób urzędowych w ramach realizacji krajowych programów zwalczania Salmonella Enteritidis i Typhimurium u kur niosek (42 próby), kur hodowlanych (9 prób), indyków rzeźnych (3 próby), brojlerów rzeźnych (5 prób). Odnotowano 1 wynik dodatni w przypadku badań u kur niosek.

12. Nadzór nad środkami spożywczymi pochodzenia zwierzęcego.

W okresie styczeń – grudzień 2024 r. nadzorowano 27 podmiotów zatwierdzonych. Wśród nadzorowanych podmiotów były m.in. 2 rzeźnie świń (poddano ubojowi 58 052 sztuk), 1 rzeźnia bydła (ubój 69 sztuk), 4 rzeźnie drobiu, (ubój drobiu 109 985 859 sztuk), 4 zakłady produkujące wyroby mięsne, oraz zakłady prowadzące rozbiór i przetwórstwo mięsa czerwonego i białego, chłodnia składowa, zakłady pakowania jaj konsumpcyjnych, ферmy jaj konsumpcyjnych, ферmy drobiu rzeźnego. W większości są to duże zakłady zatwierdzone do handlu na terenie Unii Europejskiej, z szerokimi uprawnieniami do eksportu mięsa i produktów pochodzenia zwierzęcego do wielu krajów. Łącznie z zakładów działających w naszym powiecie oraz chłodni składowej, która przechowuje również produkty mięsne wytworzone poza naszym powiatem wysłano w okresie styczeń – grudzień 2024 r. 1619 przesyłek, w tym 1391 wysyłek mięsa drobiowego, 22 wysyłki mięsa czerwonego oraz 206 wysyłek jaj, łącznie do 19 krajów poza Unią Europejską. Najwięcej przesyłek skierowano do krajów tj.: Wielka Brytania (1357), Demokratyczna Republika Konga (60), Benin (40), Ghana (33) oraz Liberia (24).

Kontroli poddano również podmioty zarejestrowane. W sumie pod nadzorem tego działu znajdują się 383 podmioty. Na terenie powiatu w okresie styczeń – grudzień

2024 r. działało 14 zakładów przetwórczych. W okresie styczeń – grudzień 2024 r. przeprowadzono w dziale bezpieczeństwa żywności pochodzenia zwierzęcego prawie 321 kontroli, a liczba ta z roku na rok rośnie.

W związku ze stwierdzanymi uchybieniami w warunkach weterynaryjnych, dotyczącymi głównie warunków sanitarnych pomieszczeń, sprzętu i wyposażenia, opracowania i dokumentowania systemu kontroli właścicielskiej, identyfikacji i znakowania oraz niespełnieniem wymagań mikrobiologicznych produktów wydawano decyzje nakazujące usunięcie stwierdzanych uchybień oraz wymierzano kary pieniężne w przypadku stwierdzenia bardzo licznych i powtarzających się uchybień sanitarno - organizacyjnych.

W okresie styczeń – grudzień 2024 r. prowadzono postępowania wyjaśniające oraz wygenerowano 5 powiadomień w systemie RASFF.

W okresie styczeń – grudzień 2024 r. pobrano do urzędowych badań monitoringowych 951 próbek w kierunku pozostałości chemicznych, w tym leków, u zwierząt i w produktach pochodzenia zwierzęcego. Stwierdzono trzy wyniki niezgodne:

- w pobranych w lipcu mięśniach ryby stwierdzono obecność zieleni malachitowej (suma zieleni malachitowej i zieleni leukomalachitowej);
- w pobranym w październiku moczu bydła stwierdzono obecność 17-alfaboldenonu;
- w pobranym w grudniu moczu bydła stwierdzono obecność tiouracylu.

W okresie styczeń – grudzień 2024 r. w rzeźniach trzody chlewnej stwierdzono 2 przypadki różycy, sztuki zostały zutylizowane.

Na terenie powiatu grodziskiego w roku 2024 znajdowały się 183 gospodarstwa, których główna działalność polega na produkcji mleka, z czego w okresie styczeń – grudzień 2024 r. skontrolowano 40. W okresie styczeń – grudzień 2024 r. w gospodarstwach mlecznych wydano 2 decyzje blokujące odbiór mleka ze względu na przekroczenie dotyczące liczby komórek somatycznych i średniej geometrycznej liczby bakterii. Po przeprowadzeniu kontroli, poprawieniu warunków w gospodarstwach oraz warunków udoju i ponownym pobraniu prób mleka uchylono ww. decyzje.

Na terenie powiatu grodziskiego działają 3 zakłady prowadzące działalność marginalną, lokalną i ograniczoną, 23 podmioty prowadzące sprzedaż bezpośrednią, 56 podmiotów prowadzących transport produktów pochodzenia zwierzęcego, w tym mleka, 15 podmiotów zajmujących się obrotem lub pośrednictwem w obrocie produktami pochodzenia zwierzęcego, 4 punkty skupu dziczyzny oraz 43 zakłady zarejestrowane prowadzące działalność w ramach Rolniczego Handlu Detalicznego. Pięć zakładów będących gospodarstwami, na terenie których dokonuje się uboju zwierząt pochodzących z innych gospodarstw w celu pozyskania mięsa na użytek własny musiało zawiesić działalność ze względu na ASF.

Przeprowadzono również kontrolę doraźną wraz z funkcjonariuszami policji, w związku z zawiadomieniem dotyczącym prowadzenia nielegalnej działalności. W związku z faktem, że w wyniku kontroli stwierdzono ślady, które świadczą o prowadzonej produkcji żywności wymierzono karę pieniężną oraz poinformowano osobę działającą nielegalnie jakie warunki musi spełnić, aby móc produkować żywność.

13. Nadzór nad wytwarzaniem, wprowadzaniem do obrotu i stosowaniem pasz, oraz zagospodarowaniem ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego.

W 2024 roku nadzorowano łącznie 67 podmiotów prowadzących działalność w zakresie: produkcji pasz wprowadzanych do obrotu, punktów sprzedaży i magazynowania pasz, oraz transportu pasz. Pod nadzorem znajdowało się również 5 zakładów wymagających rejestracji zajmujących się produkcją materiałów paszowych pozyskanych przy produkcji środków spożywczych np. młyny, browary. Nadzorowano także 1375 zarejestrowanych gospodarstw zajmujących się żywieniem zwierząt przeznaczonych do produkcji żywności, oraz wytwarzających materiały paszowe wprowadzane do obrotu.

W 2024 r. pod nadzorem Powiatowego Lekarza Weterynarii w Grodzisku Wielkopolskim znajdowało się 10 ferm zwierząt futerkowych wykorzystujących do żywienia uboczne produkty pochodzenia zwierzęcego, 19 podmiotów zajmujących się transportem ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego, 4 kompostownie i wytwórnie biogazu. Zatwierdzono 1 wytwórnię surowej karmy dla zwierząt domowych.

W ramach monitoringu Roczego Planu Urzędowej Kontroli Pasz 2024 oraz nadzoru inspekcyjnego pobrano 70 prób pasz i materiałów paszowych.

W okresie styczeń – grudzień 2024 r. wzmożono nadzór nad podmiotami stosującymi w produkcji pasz materiały paszowe pochodzące z Ukrainy. Podczas czynności kontrolnych zostały pobierane próby materiałów paszowych. Wyniki przeprowadzonych badań nie wykazały nieprawidłowości.

14. Nadzór nad gospodarstwami utrzymującymi zwierzęta, podmiotami uczestniczącymi w obrocie zwierząt, oraz nad materiałem biologicznym.

Z podmiotów prowadzących działalność w ww. zakresie w okresie sprawozdawczym, nadzorowano m.in. 455 gospodarstw utrzymujących świnie, 878 gospodarstw utrzymujących bydło, 139 gospodarstw utrzymujących konie, 46 ferm drobiu rzeźnego, 20 ferm towarowych prowadzących produkcję jaj konsumpcyjnych, 1 fermę utrzymującą kury hodowlane, 4 fermy utrzymujące gęsi hodowlane, 2 fermy utrzymujące kaczki rzeźne, 6 gospodarstw zajmujących się odchowem drobiu oraz 32 gospodarstwa utrzymujące owce lub kozy, 10 ferm zwierząt futerkowych, 7 ferm utrzymujących dzikie zwierzęta (daniele, bażanty, przepiórki, kuropatwy), 44 podmioty wykonujące przewóz zwierząt, 20 podmiotów pośredniczących

w obrocie zwierzętami gospodarskimi, 1 miejsce odpoczynku, 2 miejsca gromadzenia zwierząt, 18 podmiotów zajmujących się materiałem biologicznym (punkty unasienniania zwierząt, centra przechowywania nasienia i punkty kopulacyjne).

Łącznie w zakresie spełnienia warunków weterynaryjnych, zachowania dobrostanu zwierząt, oraz wymagań dotyczących identyfikacji i rejestracji zwierząt gospodarskich, przeprowadzono w sumie 256 kontroli. W ramach nadzoru wydano 2746 decyzji i 183 zaświadczenia.

Część zadań związanych z realizacją wspomnianego powyżej nadzoru, kontroli i badań weterynaryjnych, realizowana była przez 51 lekarzy weterynarii, wyznaczonych przez Powiatowego Lekarza Weterynarii do czynności urzędowych.

W okresie styczeń – grudzień 2024 r. na terenie powiatu grodziskiego wystawiono 8270 świadectw zdrowia z czego 4027 były to świadectwa dla drobiu, a 4243 dla świń.

Podsumowując, zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, oraz wyniki nadzoru weterynaryjnego, można stwierdzić iż w całym 2024 roku, utrzymano wysoki poziom w zakresie bezpieczeństwa weterynaryjnego na terenie powiatu grodziskiego.

POWIATOWY LEKARZ WETERYNARII
W GRODZISKU WLKP.
Michał Sokół

